

PRINSES LAURENTIEN OVER WATERSPAARDERS

Geplaatst op: 25 september 2013 door Yunomi

Yunomi is vereerd. We mochten een openhartig gesprek met Prinses Laurentien houden over de waardevolle én leuke actie: Waterspaarders. Yunomi stelde vragen, Prinses Laurentien geeft antwoord. "Kinderen zijn oplossingsgericht, compromisloos en eenduidig in hoe ze naar problemen kijken. Zonder waardeoordeel vragen ze: als energieverpilling een probleem is en warm watergebruik is energieverpilling, waarom gebruiken we dan niet gewoon minder warm water?"

Interview met Prinses Laurentien, oprichter van de Missing Chapter Foundation

U houdt zich nu zo'n 10 jaar professioneel bezig met verschillende aspecten van duurzaamheid en natuurbescherming. Wat heeft u daar als kind van meegekregen?

Net als velen van mijn generatie was zuinigheid een kernbegrip in hoe we thuis werden opgevoed, juist omdat onze ouders aan den levende lijve hadden ervaren wat schaarste is. Dat ging over spullen, maar ook over het gebruik van water en energie. Dit werd nog eens versterkt door de vele reizen naar Afrika en landen in Azië. Mijn ouders hebben mij zeker meegegeven dat je niet voor lief kunt nemen dat alles er altijd zomaar is. En dat blijft ook nu relevant. Mijn vader was politicus, en het milieu was één van de onderwerpen waarover we aan tafel spraken omdat hij en zijn partij zich daar hard voor maakten. En ik was al vanaf heel jong lid van het Wereld Natuur Fonds.

U praat veel met kinderen over bijvoorbeeld energieverpilling. Hoe maakt u de link met warm water? Het belangrijkste is dat de kinderen de link maken! Zij begrijpen de verbanden tussen opwarmen van water, voor douchen bijvoorbeeld, dat energie kost en dat er daardoor teveel CO₂ in de lucht komt. Zij begrijpen dat het tot gevolg heeft dat de aarde opwarmt waardoor het klimaat verandert. Ik voel de urgentie over dit enorme probleem - we merken per slot van rekening nu al de gevolgen van de opwarming van de aarde, zowel hier als in arme landen. Mijn contacten met kinderen helpen mij er dagelijks aan herinneren dat de klok tikt. We kunnen de oplossingen dus niet doorschuiven naar volgende generaties. Want zoals een meisje van 9 tijdens een gesprek zei: 'Als het zo doorgaat, dan geeft de aarde het op'.

En wat is volgens u de rol van consumenten?

Er zijn veel verschillende oplossingen nodig - van technologie tot beleid. Maar zeker ook wat wij als consumenten doen. Als miljoenen mensen kleine acties ondernemen, maken we echt een verschil. Minder warm water gebruiken is daar een voorbeeld van. Kinderen vragen zich af: als we weten dat dit voor alles en iedereen beter is, waarom doen we het dan niet gewoon? Dit frisse en heldere stemgeluid moet ons toch aan het denken zeggen en aanzetten tot ander gedrag. We hebben de inzet van kinderen dus hard nodig, want met onze kijk en aanpak van volwassenen komen we er niet!

Hoe gaat u om met (warm) water?

We gaan er thuis bewust mee om, net zoals met licht en de manier waarop we reizen. Ik douche denk ik niet langer dan vier à vijf minuten en maken er een grap van dat je in een paar minuten ook echt wel schoon wordt. En ik ga - wanneer het even kan - met de trein. En binnen de stad zoveel mogelijk met de fiets. Eigenlijk vraagt het alleen even om er een paar seconden bij stil te staan en in je keuze mee te nemen wat beter is voor het milieu, niet alleen wat gemakkelijk is voor jezelf. Eerst voelt dat misschien wat gekunsteld, maar als je het consequent doet, wordt het een denkpatroon. Het biedt ook ruimte om je keuze aan te passen aan de omstandigheden. Daarna is het een kwestie van doen.

En spreekt u elkaar erop aan als iemand in uw gezin toch een keer (warm) water verspilt? Heeft u hier een voorbeeld van?

We spreken elkaar er zeker op aan, bijvoorbeeld als iemand de kraan toch laat lopen tijdens het tandenpoetsen. Ik vind het geweldig om te zien dat ook de kinderen dat doen, op een vrolijke maar ook stellige manier.

Dus het bewustzijn zit er al in?

Ze zijn zich er zeker al bewust van dat we zuinig moeten omgaan met water - vooral warm water - en energie. Dat merk ik trouwens bij veel kinderen die ik via mijn werk ontmoet. Als je even doorvraagt denken ze niet 'ach, het maakt toch niet uit'. Kinderen, ook die van mij, vallen erover als je je niet aan de afspraak houdt... Ze zijn gevoelig voor inconsistent gedrag en spreken je daar zonder beleefdheidsfilter op aan. Vreemd eigenlijk dat als volwassenen dat doen, we dat ervaren als het opgeheven vingertje. Dat vind ik zo waanzinnig krachtig aan kinderen: hun meningen zijn gebaseerd op wat ze observeren, voelen en zien en hoe de theorie in de praktijk wordt toegepast. Maar er zit geen waardeoordeel achter. Daar kunnen wij volwassenen veel van leren.

Hoe bent u ertoe gekomen dat kinderen hun gezin kunnen aansporen minder warm water te verspillen door minder lang te douchen?

Kinderen zijn oplossingsgericht, compromisloos en eenduidig in hoe ze naar problemen kijken. Zonder waardeoordeel vragen ze: als dat een probleem is, waarom doen we dan niet gewoon dit of dat? Vaak ligt daar ook een oplossing, maar maken wij het heel ingewikkeld. Deze houding kwam ook heel sterk naar voren in de Raad van Kinderen trajecten van de Missing Chapter Foundation, waar ook Unilever één van de founding partners van is. Met

de Raad van Kinderen worden bedrijven gekoppeld aan basisscholen om strategische vraagstukken en dilemma's met een frisse blik te bekijken. Tijdens de dialoogsessies van de Raad van Kinderen van Unilever gaven de kinderen nadrukkelijk aan dat zij zelf het verhaal willen vertellen dat we bewuster moeten omgaan met onze natuurlijke bronnen.

Komt het WaterSpaarders programma dus eigenlijk van kinderen zelf?

In feite wel. Unilever had ook een samenwerking met het Wereld Natuur Fonds (WNF), vanuit een gedeelde wens om consumenten te bereiken. Het was dus logisch dat Unilever, het WNF en de Missing Chapter Foundation (MCF) de handen ineen hebben geslagen en het WaterSpaarders programma hebben ontwikkeld, samen met kinderen en leraren. In WaterSpaarders komt alles samen waar ik in geloof en waar MCF voor staat: de kracht kinderen, de urgentie dat we anders met onze aarde moeten omgaan en concrete actie ondernemen. Niet alleen praten, maar doen. Niet een beetje, maar echt. En het ook volhouden.

Waar draait WaterSpaarders dan precies om?

Het WaterSpaarders leer & doe programma helpt kinderen om wat ze op school leren over de aarde, energie en warm watergebruik, thuis in de praktijk toe te passen. Het programma helpt de kinderen om thuis echt het gesprek aan te gaan. En het geeft ze de instrumenten die ze zeggen nodig te hebben om iedereen in hun gezin korter te laten douchen. Als iedereen in Nederland vijf minuten gaat douchen per dag, besparen we miljoenen liters water per jaar. Ik sluit me aan bij wat de kinderen zeggen: dat is gewoon slim. Dus waarom doen we het niet?

Wat doe jij om (warm) water te sparen? Hoe zorg jij voor bewustzijn bij je kinderen? Doe je ook mee met Waterspaarders?

Doe net als Prinses Laurentien mee met Waterspaarders

Vraag de school van je kind mee te doen met WaterSpaarders. Alle scholen kunnen meedoen!

Ga naar www.waterspaarders.nl om te zien hoe het programma eruit ziet met bijbehorende instrumenten zoals de Verbetermeter, flesontwerpen, de WaterSpaarders stopwatch app en het Spaarboekje. Of bekijk het [WaterSpaardersfilmpje](#). Kinderen kunnen ook individueel meedoen via de site: een etiket ontwerpen, de Verbetermeter invullen en de app en het Spaarboekje downloaden.

De Missing Chapter Foundation (MCF) is opgericht om op verfrissende manier strategische verbindingen te leggen tussen de onbevragen vragen van kinderen enerzijds en de *mindset* en acties van volwassenen anderzijds rondom de bezorgdheid over en zorg voor de toekomst van de aarde.